

Termálban

Akkor vette észre őket, mikor már el akarta hagyni a medencét. A férfi a medence padkáján ült, mellig a forró vízben, a nő guggoló helyzetben vele szemben, tenyerét a férfi combján pihentetve.

Valami édes, bolondító vicces dolgot mondhatott a férfi a nőnek, mert halkan kuncogtak, és egészen közel bújtak egymáshoz.

Nem voltak fiatalok. A férfi hatvan-hatvanöt év körüli lehetett, kissé testes, tömött hajú ember, a nő talán az ötvenes évei közepén járt. Még mindig csinos, gömbölyded vállú teremtés. Már az első pillantás nyilvánvalóvá tette az összhangot közöttük, melyet nemcsak a fürdés, a víz bizalmas közelsége okozott, de egymás iránti vonzódásuk mélyebb eredete is.

Az asszony keze, ha elhagyta beszélgetés közben a férfi combját, ujjjaival annak bozontos mellszőrzetét kereste. Simogatta, kunkorította az őszes szőrszalakat, játszadozott velük. Egymással voltak elfoglalva, orruk játékosan a másik orrát érintette, összedörzsölték, mint az eszkimók a csókolózáskor, egészen megfélelkeztek a külvilágról.

Tamás, anélkül hogy törekedett volna rá, részese lett ennek a meghitt enyelgésnek, a pár csöndes, évődő, de másra nem tartozó intim együttlétének. Egy zuhanyrózsa alatt ült velük szemben, tisztán hallotta hangjukat, a nő bugyborékoló, felbukó nevetését, a férfi göcögő, becéző duruzsolását.

- Jó, akkor majd a jövő héten minden nap én mosogatok - mondta mosolyogva, beleegyezően a férfi, és fogaival beleharapott a nő fülcimpájába. Semmiségekről beszélgettek, de Tamás tapasztalatból tudta, hogy ezeket a semmiségeket mindig fontos mondatok előzik meg, s csak ezek után, ezeknek a mondatoknak a letisztult üledékében, mint arany szemcse a homokban, kapják meg fényüket az ilyen apró, jelentéktelennek tűnő megjegyzések.

Rövid idő alatt megkedvelte a párt.

Biztos volt abban is, hogy az asszony a sokadik kapcsolata a férfinak. Időskori szerelem utolsó állomása. A férfi hamiskás mosolya, melyre az elért hatás

kedvéért még rá is játszott, olyan embert mutatott, akinek életében fontos szerepet játszottak a nők, gazdag nemi élete ott rajzolódott az arc vonásaiban. Mindez egyáltalán nem keltett visszatetszést Tamásban, mindig kedvelte ezeket a Háry János-típusú alakokat, az öregedő udvarlókát, férjeket, mikor melyik került elébe.

Jó ideje nézte őket a medencepadkán, amikor az asszony kibújt a vízből, arcát a nap felé fordítva csípőre tett kézzel állt, aztán Tamás számára is jól hallhatóan közölte, hogy átmegy a szomszéd, még forróbb medencébe.

- Én még maradok - mondta a férfi, és sietve hozzátette: - Vigyázz a lépcsőkkel, ha bemész.

Rövid ideig egymással szemben ültek, akkor a férfi lassan megindult Tamás felé. Kimért, úszó karmozdulatokkal közeledett, s mikor már előtte volt, kiemelkedett a vízből és fojtott hangon megkérdezte: - Mondja, magának nincs más dolga, mint minket bámulni? Mire kíváncsi? Árulja el már!

Mi tagadás, váratlanul érte Tamást a kérdés. Fogalma sem volt, mikor, hogyan jött rá a férfi, hogy figyeli őket. Egyetlen árulkodó jelét sem adta annak, hogy érzékeli egy harmadik személy jelenlétét.

- Bocsásson meg, ha tapintatlan voltam - felelte zavartan -, csak azért néztem, elsősorban Önt, mert nagyon emlékeztetett valakire.

A férfi elhallgatott, szünetet tartott, aztán hangjában az előbbi indulattal megkérdezte: - Kire?

Tamás összeszedte magát, tudta mit fog mondani, a válasz tulajdonképpen már régebben készen állt benne.

- Egy irodalmi alakra, egy elfeledett regény egyik főhősére.

- Kire? - csapott le már kevesebb indulattal a férfi.

- Krúdy Gyula *Napraforgó* című regényének egyik főhősére.

- Az ki?

- Pistoli, egy nőbolondító kurtanemes.

A férfi hüvelyk- és mutatóujjával végigsimította sűrű bajszát, kézfejről lerázta a vízcseppeket és gyanakodva megkérdezte: - Pistoli? Úgy, mint pisztoly?

- Igen - válaszolta megkönnyebbüléssel Tamás -, egy bohókás alak a könyvben, úgy képzelem el, mint magát, legalábbis ilyenek írja le Krúdy, bogárszemű, huncut, bölcselkedő, nagy természetű ember volt Pistoli, egy nő sem tudott neki ellenállni. Még egyszer kérem a bocsánatát, annyiszor magam elé gondoltam ezt a nyírségi urat, s most, hogy Önt megláttam, azonnal eszembe juttatta őt.

Hirtelen kotyogni kezdett a zuhanytölcsér Tamás feje felett, hangos prüsszöléssel ontotta a vizet, a következő pillanatban kénytelen volt helyet változtatni. Kezét odébb tolta a padkán maga mellett, s ezt az öntudatlan mozdulatot amolyan invitáló gesztusnak értelmezte a férfi, leült mellé.

- No, és mit tudott ez a Pistoli?

- Mindent, bárkit az ujjai közé csavart a Nyírségben. Értett a nők nyelvén. Kedvenc időtöltése volt szerenádot adni szerelmei ablaka alatt. Rajtaütésszerűen

érkezett az éjszakai órák beálltával a légyottok helyére, cigánybandával a saroglyában, onnan húzatta a szépasszonyok nótáit.

Tamás nagyon szerette Krúdynam ezt a regényét. Évenként elolvasta és fejből tudta néhány fejezetét. Egészen sajtáságos viszony kötötte a regény oldalaihoz, kifejezetten kereste az alkalmakat, hogy kezébe vegye és átadja magát a könyv hangulatának.

A férfi hunyori szemmel némán ült mellette, nagy szőrös mellén összefonva tartotta karjait, és maga elé nézett. Húsos ajka meg-megrándult a bajusz alatt, amint Tamást hallgatta.

- Gondolom, a bort is szerette.

- Ha kedve volt, hosszan, kitartóan, temérdekét tudott inni, de sosem volt részeg a szó hagyományos értelmében. A nagy életbölcseiségeket mindig ekkor nyilatkoztatta ki.

- Pistoli - folytatta Tamás - egészen különös ember volt, utolsó a fajtájából. Félbolondnak tartották, s ebbe szorult is némi igazság. Igényelte a társaságot, ugyanakkor büszke is volt arra, hogy sokat és sokszor tudott egyedül lenni. Az ördögsekér életűek élnek ki legjobban az életet, ezt mondta, mert egyetlen utat sem tesznek a maguk szándékából. Örökös vőlegény volt, akinek minden faluban akadt egy menyasszonya. Kupec természetű ember hírében állt, szót értett mindenkivel. Még a pesti józsefvárosi kényes kisasszonyt, Maszkerádit is meghódította, aki barátnője látogatására érkezett a Nyírségbe.

- Mit mondott, hogy hívták, Maszkerádi?

- Maszkerádi, akiről azt írja az író, hogy olyan volt a lába, mint a legnemezebb patkányfogó eb elülső lábaszára.

A beszélgetés alatt először nevetett a férfi, jóízűt nevetett, hosszan kiadósan.

- Egy patkányfogó eb elülső lábaszára! Ezt nevezem, ez valami!

Elismerően bólintott busa fejével, tenyerével megpaskolta a vizet, aztán lecsendesedett, és azt mondta, ez nagyon szép. Barna szemei csillogtak, kajánul mosolygott, sűrű haját hátracsapta, egészen barátságosan nézett Tamásra.

- Szerezze be és olvassa el a könyvet - fordult felé Tamás -, higgye el, tetszeni fog magának.

Kis idő múlva még hozzátette. - De a legokosabb nő a városszéli Ingerli csárda tulajdonosa, Kövi Dinka volt. Pistoli régi szeretői közül a legbölcsebb. Kövi Dinka mindig tudta, hogy ennek a javíthatatlan nyírségi gavallérnak éppen mire van szüksége fura élete nehéz óráiban. Nagy csavargásai során utolsónak rendszerint hozzá tért be, amikor egy kis gyógyító köménymagos levesre volt szüksége lumpolásai végén, és jó tanácsra, amit persze sosem fogadott meg. Az ő természetfeletti egészsége és óriási szíve óvta meg Pistolit, amíg lehetett.

Más esetben, a beszélgetésnek ezen a pontján talán mosolyt fakasztott volna Kövi Dinka nevének említése, de a férfi nem nevetett. Kicsi, de vaskos tenyerét a vízbe merítette, és a felszedett cseppeket arcára szórta. Ezt a rítusnak tűnő mozdulatot kétszer is megismételte. Szétnyitott ujjai mögül, a szeme sarkából figyelte Tamást. - No, és mi lett ezzel a Pistolival? - kérdezte sokára.

- Meghalt, mint más közönséges ember, de másnap már azt beszéltek, hogy éjfél tájban kikelt a koporsóból, és dúdolgatva elindult az országúton. Egy nagybőgő hangja hívta. Lakodalom volt valahol. Talán oda igyekezett.

A férfi a medence alját bámulta merengve, az ábrás, színes keramitkockákat, mintha azokból próbálna magyarázatot találni a különös történethez. Bozontos szemöldökét kérdőn a homlokára vonta, időnként fel-felnevetett, elgondolkodott a hallottakon. Hirtelen felszisszent, bal lábát az ölébe húzta és ujjjaival masszírozni kezdte a talpát. - Fáj.

- Látja, Kövi Dinka erre is tudta a receptet. Jól kiáztatta, fekete nadálytő levelel borogatta, ecetes fáslival tekerte be Pistoli lábait. Meggyógyította. Használt.

A medence sarkán ezekben a pillanatokban tűnt fel, vállán fehér törülközővel az asszony. Óvatosan lépkedett a csúszós kövezeten. Már nem bújt ki a fürdőpapucsából, intett a kezével és leült egy padra. A férfi, amint meglátta őt, könyökével bizalmasan megbökte Tamás oldalát.

- Mennem kell - mondta somolyogva, és kifelé, az asszonyra pillantott - ...az én kis Kövi Dinkám.

Kezét nyújtotta, egy pillanatra eltűnődött. Tamás hosszan követte tekintetével, amint mackós mozgásával elhagyta a medencét. Most még inkább olyanak találta, mint Krúdy hősét. Figyelte akkor is, amikor kint a korlátnál lerázta magáról a vizet, és karon fogta asszonyát. És szinte biztos volt abban, hogy mielőtt elhagyja a tujákkal szegélyezett sétányt, mely a kijáráshoz vezetett, vissza fog nézni. Már majdnem eltűntek az öltözősoron, amikor a férfi megfordult, és felé lóbálta tenyerét.

